

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПЕРЛИНИ СТЕПОВОГО КРАЮ

МАТЕРІАЛИ

**Другої регіональної
науково-практичної агроекологічної
конференції студентів, аспірантів
і молодих вчених**

(4-6 листопада 2009 року)

Миколаїв 2009

ББК 41.2

УДК 631

Перлини степового краю : матеріали Другої регіональної науково-практичної агроекологічної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених, 4—6 листопада 2009 р. — Миколаїв: МДАУ, 2009. — 200 с.

У збірнику наукових праць конференції представлено матеріали, що відображають шляхи розв'язання актуальних екологічних проблем сучасного землеробства, впровадження у виробництво нових технологій та досягнень аграрної науки; висвітлено питання охорони довкілля та сталого розвитку суспільства, а також екологічної освіти і виховання молоді.

Матеріали збірника наукових праць друкуються за підсумками проведення Другої регіональної науково-практичної агроекологічної конференції «Перлини степового краю» 2-4 листопада 2009 року.

Точка зору редколегії не завжди співпадає з позицією авторів.

Рекомендовано до друку Вченою радою агрономічного факультету Миколаївського державного аграрного університету.

Протокол №2 від 12.10.2009 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

д. е. н., професор В. М. Ганганов
д. с.-г. н., професор В. В. Гамаюнова (науковий редактор)
д. с.-г. н., професор С. Г. Чорний
к. е. н., доцент Р. М. Скупський
к. т. н., доцент Л. М. Шевченко
к. с.-г. н., доцент Л. Г. Хоненко
к. с.-г. н., доцент А. В. Дробітько
к. с.-г. н., доцент О. А. Коваленко
к. с.-г. н., доцент С. О. Бобров
к. с.-г. н., доцент О. М. Хотиненко
к. с.-г. н. Н. В. Никончук
асистент Н. В. Маркова
асистент Т. В. Качанова

Адреса редколегії:

54010, Миколаїв, вул. Карпенка, 73

Миколаївський державний аграрний університет, тел. 34-61-60

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ №6785 від 17.12.2002.

© Миколаївський державний
аграрний університет

Список використаної літератури:

1. Писаренко В.А. Продуктивність ділянок гібридизації кукурудзи в залежності від режиму зрошення, добрив та густоти насадження рослин / Писаренко В.А., Лавриненко Ю.О., Коковіхін С.В. // Зб. наукових праць ІЗЗ УАНН. — Актуальні проблеми ефективного використання зрошуваних земель. — Херсон, 1999. — № 2. — С. 190—195.
2. Бомба М.Я. Використаймо кукурудзу сповна / Бомба М.Я., Бомба М.І. // Пропозиція. — 2001. — № 3. — С. 40—43.
3. Абдурахманов А.А. К вопросу о влиянии минерального питания на водный режим и продуктивность гибридов кукурузы // Генетические ресурсы и интродукция кормовых и пищевых растений в Дагестане. — Махачкала, 1988. — С. 55—57.

УДК 633.11:631.8:631.55:631.117.4

**УРОЖАЙНІСТЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ЗАЛЕЖНО ВІД
УДОБРЕННЯ В УМОВАХ ДОСЛІДНОГО НОЛЯ ВДАУ**

М.І. Поліщук, к. с.-г. н., доцент

В.А. Шинкарук, асистент

Ю.Л. Серентюк, магістр

Вінницький державний аграрний університет

О.А. Коваленко, к. с.-г. н., доцент

Миколаївський державний аграрний університет

Розробка системи удобрення озимих зернових для вирощування за інтенсивною технологією має базуватися на необхідності найповнішого забезпечення рослин елементами живлення з урахуванням потреби в них на кожному етапі органогенезу [1].

Тому, метою проведення досліджень стало вивчення ефективності удобрення сортів озимої пшениці в умовах правобережного Лісостепу України.

Для вивчення ефективності застосування різних варіантів підживлення на продуктивність озимої пшениці використовувалися сорти: Астет, Василина, Донецька 48, Подолянка, Харус. Досліджувані сорти сформували різний рівень врожайності, який відрізнявся не тільки за роками, а й між варіантами з різним внесенням азотних добрив (табл.).

Таблиця

Формування рівня врожайності сортів озимої пшениці
залежно від системи удобрення

Сорт	Варіант удобрення	Висота рослини, см	Кількість продуктивних стебел на 1м ²	Довжина колоса, см	Кількість зерен в колосі, шт	Вага зерен в колосі, г	Маса 1000 зерен, г	Біологічна урожайність, т/га
Василина	N30	87	448	11	40	1,62	40,5	7,4
	N45	92	413	11	43	1,84	41	7,6
	N60	98	412	11	45	1,89	42	7,8
Подолянка	N30	92	428	10	43	1,68	39	7,2
	N45	92	426	11	44	1,78	41	7,6
	N60	94	417	11	45	1,87	42	7,8
Харус	N30	99	644	10	27	1,18	42	7,6
	N45	98	653	11	29	1,24	42	8,1
	N60	98	637	11	30	1,27	43	8,1
Донецька 48	N30	101	418	10	42	1,65	40	6,9
	N45	103	402	11	43	1,79	41	7,2
	N60	105	420	11	44	1,83	42	7,7
Астет	N30	102	424	10	41	1,58	39	6,7
	N45	109	417	11	42	1,7	41	7,1
	N60	112	418	10	43	1,79	42	7,5

В умовах 2009 року вага зерна з одного колоса у досліджуваних сортів коливалась: у сорту Астет 1,09-1,14 г; у сорту Василина – 1,07-1,23 г; у сорту Донецька 48 1,01-1,18 г; у сорту Подолянка – 1,04-1,19 г; у сорту Харус – 1,18-1,27 г. Сприятливі погодні умови 2008 року забезпечили формування ваги зерна з одного колоса у сорту Астет – 1,58-1,79 г; у сорту Василина – 1,65-1,89 г; у сорту Донецька 48 – 1,63-1,83 г; у сорту Подолянка – 1,68-1,87 г; у сорту Харус – 1,88-1,99 г.

Протягом років досліджень спостерігалась залежність даного показника від удобрення озимої пшениці. Найкращим варіантом удобрення виявилось внесення N₆₀ (N₃₀ ранньовесняне + N₃₀ у фазу виходу в трубку).

В умовах 2009 року сорти озимої пшениці, в середньому за всіма варіантами удобрення, забезпечили формування рівня прожайності на 2,3-2,7 т/га вищий, порівняно з 2008 роком. При цьому, рівень врожайності зерна збільшувався паралельно до збільшення доз азоту.

У варіанті досліду, де передбачалось внесення N_{30} , рівень врожайності сорту Астет був найнижчий – 6,7 т/га. При внесенні $N_{30} + N_{15}$ врожайність зросла на 0,4 т/га і становила 7,1 т/га. Найкращим варіантом удобрення виявилось застосування N_{30} ранньовесняне + N_{30} у фазу виходу в трубку, рівень врожайності сорту Астет в даному варіанті був 7,5 т/га.

Сорт Василина мав вищий рівень врожайності – в середньому 7,6 т/га. При одноразовому внесенні N_{30} врожайність зерна була на рівні 7,4 т/га. Внесення N_{15} і N_{30} у фазу виходу в трубку дало змогу підвищити рівень врожайності до 7,6 – 7,8 т/га відповідно.

Аналогічні висновки можна зробити і щодо сорту Подолянка, який забезпечив врожайність зерна на рівні 7,5 т/га, в середньому по досліді. Найкращим варіантом удобрення виявилось внесення N_{30} ранньовесняне + N_{30} у фазу виходу в трубку, в якому рівень врожайності складав 7,8 т/га.

Найкращим серед досліджуваних сортів озимої пшениці став сорт Харус, який в середньому за варіантами досліду забезпечив рівень врожайності зерна 7,9 т/га.

Отже, найкращим варіантом удобрення озимої пшениці є внесення N_{30} у ранньовесняне підживлення + N_{30} у фазу виходу рослин в трубку. При цьому, в середньому за два роки, сорт Астет забезпечив рівень врожайності 6,2 т/га, сорт Василина – 6,5 т/га, сорти Донецька 48 і Подолянка – 6,6 т/га, сорт Харус – 6,8 т/га.

Список використаної літератури:

1. Лихочвор В.В. Рослинництво. Сучасні інтенсивні технології вирощування основних польових культур / Лихочвор В.В., Петриченко В.Ф. — Львів : НВФ "Українські технології", 2006.— 730 с.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЗАГАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ.....	5
О.М.Бахмат, О.С.Чинчик БАКТЕРІАЛЬНІ ПРЕПАРАТИ В ПОСІВАХ СОЇ НА ПОДІЛЛІ.....	5
О.Г.Бердникова БАКТЕРІАЛЬНЕ ДОБРИВО “РИЗОГУМІН”.....	7
А.В.Гончаров ОБОСНОВАННЯ ІСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕХНОЛОГИИ ПРЯМОГО ПОСЕВА В ЗОНЕ РИСКОВАННОГО ЗЕМЛЕДЕЛІЯ.....	9
Ю.Ю.Заянчковська, О.В.Заянчковська НЕБЕЗПЕКА ЗАБРУДНЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПЕСТИЦИДАМИ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇЇ УСУНЕННЯ.....	19
О.А.Коваленко, В.В.Болоховський, О.В.Нагорна МІКРОБІОЛОГІЧНЕ ДІАГНОСТУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ҐРУНТУ ПІСЛЯ ОБРОБКИ ПОЖИВНИХ РЕШТКІВ БІОДЕСТРУКТОРОМ СТЕРНІ.....	23
Д.А.Кутолей, Л.А.Шедей, О.А.Коваленко НОВЫЕ ХЕЛАТИРУЮЩИЕ КОМПОЗИЦИИ ДЛЯ НЕКОРНЕВЫХ ПОДКОРМОК РАСТЕНИЙ МИКРОЭЛЕМЕНТАМИ.....	30
М.І.Поліщук, В.А.Шинкарук, О.А.Коваленко ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ АЗОТНИХ ПІДЖИВЛЕНЬ ТА СТИМУЛЮЮЧИХ РЕЧОВИН ПРИ ВИРОЩУВАННІ КАРТОПЛІ В УМОВАХ ВІННИЧЧИНИ.....	33
М.І.Поліщук, В.А.Шинкарук, О.А.Коваленко СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	36
Д.І.Котельников, В.В.Бабанін КОМПЛЕКСНЕ ОРГАНО- МІНЕРАЛЬНЕ ДОБРИВО, ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ОТРИМАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ.....	38
Т.М.Манушкіна ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНИХ РОСЛИН.....	41

С.М.Оглобліна ВПЛИВ СПОСОБІВ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ НА ЗМІНУ АГРЕГАТНОГО СКЛАДУ ЧОРНОЗЕМУ ПІВДЕННОГО.....	81
О.М.Хотиненко ВИКОРИСТАННЯ ДАНИХ ДИСТАНЦІЙНОГО ЗОНДУВАННЯ ДЛЯ ПОБУДОВИ АГРОНОМІЧНОЇ ГІС СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	81
К.В.Юраш, Н.І.Драчова ЗАБРУДНЕННЯ ҐРУНТІВ ВАЖКИМИ МЕТАЛАМИ.....	84
СЕКЦІЯ 3. ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГАЛУЗЯХ АПК.....	
В.О.Азуркін, Н.М.Гут УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ В РІЗНИХ ҐРУНТОВО-КЛІМАТИЧНИХ УМОВАХ ВИРОЩУВАННЯ.....	87
В.В.Безпалько, В.Г.Діндорого ОПТИМІЗАЦІЯ РЕЖИМІВ МІКРОХВИЛЬОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ОБРОБКИ НАСІННЯ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР.....	90
І.Ф.Вернигора ВИПРОБУВАННЯ СОРТІВ І ГІБРИДІВ КАРТОПЛІ НА СТІЙКІСТЬ ПРОТИ МОКРОЇ БАКТЕРІАЛЬНОЇ ГНИЛІ.....	92
Р.А.Вожегова ТРИВАЛІСТЬ ТА ІНТЕНСИВНІСТЬ ЦВІТІННЯ РИСУ.....	94
Н.М.Доскач, В.В.Бабанін ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛИВНИХ РОЗЧИНІВ В ТЕПЛИЧНОМУ ОВОЧІВНИЦТВІ.....	99
А.В.Дудник, Г.М.Кос ПРОДУКТИВНІСТЬ СОНЯШНИКУ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	103
В.О.Копилов, О.В.Сидякіна КУКУРУДЗА – КУЛЬТУРА НАДЗВИЧАЙНО ВЕЛИКИХ ПОТЕНЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ.....	106
О.Б.Кузьмін ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРУ РОСТУ MARC-EL ТА СУМІШІ „АЙДАР” НА ВРОЖАЙНІСТЬ ЯЧМЕНЮ.....	109
Ю.В.Кулік, О.І.Сидоренко ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ФОСФОРИТНОГО БОРОШНА ПРИ ВИРОЩУВАННІ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ.....	111

А.О.Макаров, О.І.Сидоренко ВИКОРИСТАННЯ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ ПІД ПОСІВИ СОНЯШНИКА У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	114
Н.В.Маркова ЯКІСТЬ НАСІННЯ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИРОЩУВАННЯ.....	116
Д.Н.Мовсесян, Н.І.Драчова ОСОБЛИВОСТІ МІНЕРАЛЬНОГО ЖИВЛЕННЯ КУКУРУДЗИ.....	119
М.І.Поліщук, В.А.Шинкарук, Ю.Л.Серептюк, О.А.Коваленко УРОЖАЙНІСТЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ЗАЛЕЖНО ВІД УДОБРЕННЯ В УМОВАХ ДОСЛІДНОГО ПОЛЯ ВДА.....	123
М.І.Поліщук, Є.В.Гуменюк, О.А.Коваленко ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ КАРТОПЛІ РІЗНИХ ГРУП СТИГЛОСТІ В УМОВАХ ДОСЛІДНОГО ПОЛЯ ВДА.....	126
М.І.Поліщук, В.В.Дячук, О.А.Коваленко ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ КАРТОПЛІ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ ВНЕСЕННЯ ДОБРІВ.....	128
Н.М.Плотницька ВПЛИВ ФУНГІЦИДІВ ТА ФІТОФУНГІЦИДІВ НА РОЗВИТОК <i>RHYTOPIHTHORA</i> <i>INFESTANS</i>	130
Н.П.Рябініна, А.О.Лимар АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ ОПТИМАЛЬНОГО СПОСОБУ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ПІД РОЗСАДНИЙ ТОМАТ З ПІДВИЩЕННЯМ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ КУЛЬТУРИ.....	132
І.І.Роман, О.В.Дьомін, О.А.Іванченко ВПЛИВ ГЕРБІЦИДУ ГРОДІЛУ І БІОСТИМУЛЯТОРА РОСТУ АГРОСТИМУЛІНУ НА ЗАБУР'ЯНЕНІСТЬ ПОСІВІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ.....	134
О.Я.Ревтьо УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ ЗЕРНА КУКУРУДЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД ГУСТОТИ СТОЯННЯ РОСЛИН ТА ТЕХНОЛОГІЙ ДОГЛЯДУ ЗА ПОСІВАМИ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ НА ЗРОШЕННІ.....	137

“ПЕРЛИНИ СТЕПОВОГО КРАЮ”

Матеріали

**Другої регіональної науково-практичної агроекологічної
конференції студентів, аспірантів і молодих вчених
4-6 листопада 2009 р.**

Миколаївський державний аграрний університет

Відповідальний за випуск: *декан агрономічного факультету
Миколаївського ДАУ В.В.Гамаюнова*
Технічний редактор: *О.М.Кушнарєва*
Комп'ютерна верстка: *О.І.Кубінець*

Підписано до друку ____10.2009 Формат 60 x 84 ¹/₁₆.
Папір друк. Друк офсетний. Ум друк. арк. 15,25.
Тираж 100 прим. Зак. № 193. Ціна договірна

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського державного аграрного університету
54010, м. Миколаїв, вул.Паризької комуни, 9